

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/72178,Wystawa-IPN-Wstancie-chodzmy-Pierwsza-pielgrzymka-Jana-Pawla-II-do-Polski-na-Zam.html>
2020-12-01, 03:55

Wystawa IPN „»Wstańcie, chodźmy...« Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski” na Zamku Królewskim w Warszawie - 2 czerwca 2019

- Odnowa tej ziemi, o którą modlił się Jan Paweł II, została podjęta w kilkanaście miesięcy później, to z niej wyrosła „Solidarność”, to dzięki niej żyjemy dzisiaj w wolnej, niepodległej Polsce - powiedział prezes IPN Jarosław Szarek, otwierając wystawę.

Na Dziedzińcu Wielkim Zamku Królewskiego w Warszawie została otwarta wystawa „Wstańcie, chodźmy... Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski 2-10 czerwca 1979 r.” z okazji jej 40. rocznicy pielgrzymki. W wernisażu udział wzięli prezes IPN dr Jarosław Szarek, metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz i kard. senior Stanisław Dziwisz oraz dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie prof. dr hab. Wojciech Fałkowski.

Dyrektor Biura Edukacji IPN Adam Hlebowicz wyjaśnił, że na ekspozycji, którą można oglądać na dziedzińcu Zamku Królewskiego, zaprezentowane zostały dokumenty i fotografie ukazujące atmosferę spotkań wiernych z Janem Pawłem II, reakcje wiernych na jego nauki, a także reakcje i działania komunistycznych władz i służb na przyjazd papieża.

Prezes IPN Jarosław Szarek podkreślił natomiast, że po raz pierwszy od tysiąca lat na polskiej ziemi stanął namiestnik św. Piotra, papież Polak. – *Rozpoczęło się dziewięć niezwykle dni – dziewięć dni wolności. Miliony Polaków mają jeszcze w pamięci tamte wydarzenia. Sądzę, że ta wystawa przyczyni się do tego, że spróbują dotknąć tego czasu ci, którzy urodzili się później – akcentował prezes IPN dr Jarosław Szarek. – Ten czas niezwykle. Znamy jego owoce, które przyszedł bardzo szybko. Odnowa tej ziemi, o którą modlił się Jan Paweł II, została podjęta kilkanaście miesięcy później. To z niej wyrosła Solidarność. To dzięki niej żyjemy dzisiaj w wolnej i niepodległej Polsce – mówił podczas otwarcia prezes IPN. Podkreślił jednocześnie, że niektórzy określają ten czas jako cud, bo to były rzeczy, które „nie miały prawa, mówiąc po ludzku, się wydarzyć”.*

Zdaniem prezesa IPN najważniejszym przesłaniem pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski było stwierdzenie, że „nie można wyłączać Chrystusa z dziejów człowieka”. – *Jest ono nadal aktualne, bo uderza przede wszystkim uniwersalizm każdego słowa wypowiedzianego przez papieża w ciągu tych dziewięciu dni* – dodał.

Wernisaż wystawy IPN „Wstańcie, chodźmy...» Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski” na Zamku Królewskim w Warszawie. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wernisaż wystawy IPN „Wstańcie, chodźmy...» Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski” na Zamku Królewskim w Warszawie. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wernisaż wystawy IPN „Wstańcie, chodźmy...» Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski” na Zamku Królewskim w Warszawie. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wernisaż wystawy IPN

Jadwiga Morawiecka i

Wernisaż wystawy IPN

„Wstańcie,
chodźmy...» Pierwsza
pielgrzymka Jana Pawła
II do Polski” na Zamku
Królewskim w
Warszawie. Fot. Sławek
Kasper (IPN)

Paweł Brażewicz,
zastępca dyrektora BEN
IPN podczas wernisażu
wystawy IPN. Fot.
Sławek Kasper (IPN)

„Wstańcie,
chodźmy...» Pierwsza
pielgrzymka Jana Pawła
II do Polski” na Zamku
Królewskim w
Warszawie. Fot. Sławek
Kasper (IPN)

Zamiar odwiedzenia swojej ojczyzny Polski Jan Paweł II wyraził już kilka dni po wyborze na Stolicę Piotrową. Władze PRL usiłowały na różne sposoby odwlec przyjazd Jana Pawła II. Ostatecznie oficjalne zaproszenia do złożenia wizyty Episkopat Polski wystosował 22 lutego, a władze państwowe 2 marca 1979 r. „Od sytuacji w takim kraju jak Polska w dużym stopniu zależy sytuacja w całej wspólnotie państw socjalistycznych” – stwierdził Leonid Breżniew, wyrażając tym samym swoje niezadowolenie wobec ustępstwa ze strony władz PRL i zgody na przyjazd papieża.

W trakcie pielgrzymki Jan Paweł II odwiedził Warszawę (2 czerwca), Gniezno (3 czerwca), Częstochowę (4-6 czerwca). Od 6 czerwca do 10 czerwca przebywał w Krakowie. W tym czasie odwiedził także Kalwarię Zebrzydowską, Wadowice, Oświęcim i Nowy Targ. W samym Krakowie spotkał się z wiernymi na Skałce, w opactwie Cystersów w Mogile oraz na krakowskich błoniach. Szacuje się, że w spotkaniach z Janem Pawłem II uczestniczyło w tych dniach 10 milionów Polaków.

Władze PRL pełne obaw zmobilizowały wszystkie swoje siły do „minimalizowania negatywnych skutków” wizyty Jana Pawła II w Polsce. Już chwili zakończenia pielgrzymki nikt nie miał wątpliwości, że było to wydarzenie „którego skutki będą owocować w następnych dziesięcioleciach” – jak określił to w swojej analizie prof. Jan Szczepański – ówczesny członek Rady Państwa. Przebieg pielgrzymki z wielką uwagą obserwowała prasa zachodnia. Spontaniczne manifestacje wiary i niezależności polskiego społeczeństwa i reakcje władz komunistycznych komentowane były jednoznacznie, jako „9 tryumfalnych dni w Polsce”. W komunikacie Konferencji Episkopatu Polski podsumowującym pielgrzymkę Jana Pawła II do ojczyzny napisano: „Tym wyjątkowym w dziejach Narodu wydarzeniem być będą całe pokolenia Polaków”.

Na wystawie, przygotowanej przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, zaprezentowano prawie 40 fotografii ze zbiorów Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego oraz z archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – w większości dotąd nie znanych nigdy wcześniej nie publikowanych. Wynikiem międzynarodowej kwerendy prasowej jest zbiór przywołanych na wystawie tytułów artykułów z prasy niemieckiej, włoskiej, holenderskiej, francuskiej i amerykańskiej. Ważnym uzupełnieniem narracji są również fragmenty wypowiedzi przedstawicieli władz komunistycznych na temat pielgrzymki – w okresie przygotowań i po jej zakończeniu.

Wystawę można oglądać do 20 czerwca 2019 roku.

Fragment wystawy:

2 VI

Warszawa

Wiadomo Wam, że papież w czerwcu br. przybywa do Polski. Jest to poważne wydarzenie o charakterze politycznym i nie mamy powodu, by się z niego cieszyć.

Fragm. też do rozmów Edwarda Gierka z Leonidem Breżniewem przed wizytą w Moskwie 12-13 marca 1979 r.

You are aware that the Pope is coming to Poland in June of this year. It is a serious event of a political character and we have no reason to be overjoyed.

An excerpt from Edward Gierka's notes for the talks with Leonid Brezhnev before his visit to Moscow on March 12-13th, 1979

Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).
Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).
Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).

**Papież Wojtyła w Warszawie. Między
euforią narodu a konsternacją reżimu**
Włochy, La Stampa, 3 czerwca 1979 r.

**The Pope, Karol Wojtyła, in Warsaw.
Between euphoria of the nation and the
dismay of the regime**

Italy, La Stampa, June 3rd, 1979

**Nie sposób zrozumieć dziejów narodu
polskiego – tej wielkiej 1000-letniej
wspólnoty (...) – bez Chrystusa.**

Homilia w czasie mszy św. na pl. Zwycięstwa

It is therefore impossible to understand the history of the Polish nation – this great, a thousand-year-old community (...) without Christ.

Homily at the holy mass at Plac Zwycięstwa, Warsaw.

Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).
Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).
Jan Paweł II. Papież w Warszawie. 3 czerwca 1979 r. (La Stampa).

